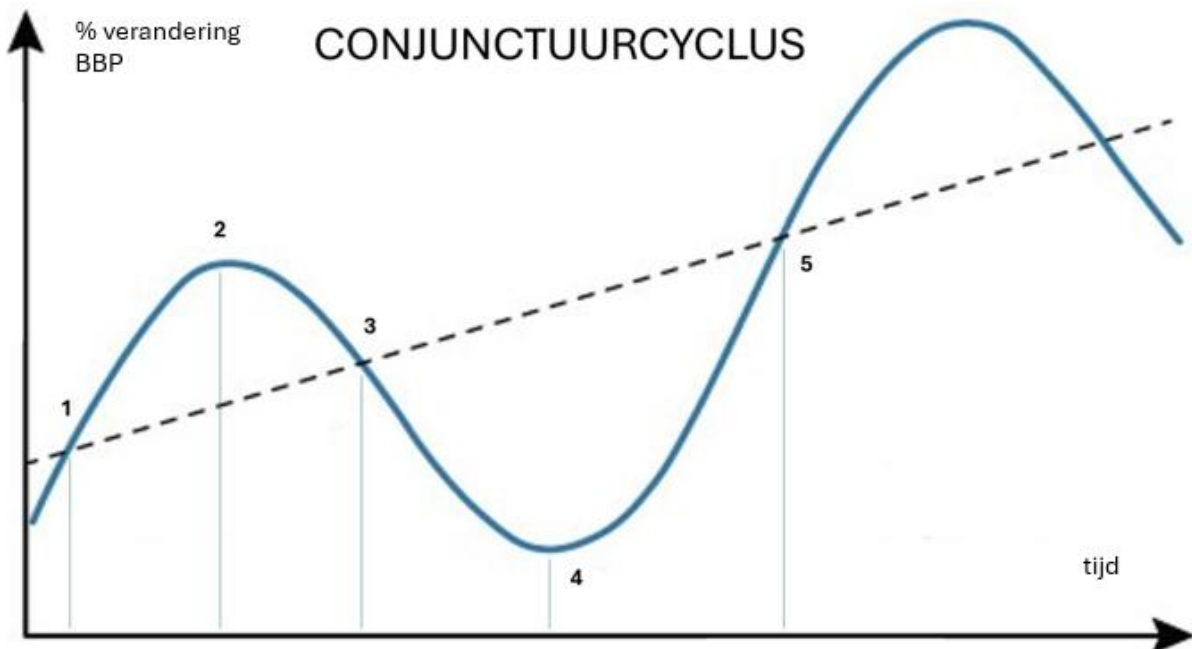

STEEDS TERUGKOMENDE VRAAG

MONDELING PROEFWERK ECONOMIE

Onderstaande grafiek komt steeds terug als vraag op het mondeling proefwerk economie, ofwel als schriftelijk voor te bereiden vraag, ofwel als niet-voorbereide vraag.

Het is steeds de bedoeling dat de leerling een **deel van de grafiek kan uitleggen**, maar wel de **hele grafiek kan tekenen!**

Op de bovenstaande grafiek zie je de twee soorten economische groei samen:

De rechte lijn is de TRENDLIJN en geeft de economische groei op de lange termijn weer.

De golvende lijn is de CONJUNCTUURLIJN, de economische groei op de korte termijn.

In BBP-termen uitgedrukt spreken we bij de trendlijn ook over het THEORETISCHE BBP en bij de golvende lijn over het REEELE BBP.

De conjunctuurlijn schommelt rond de trendlijn. De golfbeweging wordt veroorzaakt door CONJUNCTUURSCHOKKEN.

Dat zijn plotse gebeurtenissen in de economie en soms bredere samenleving die EXOGEEN of ENDOGEEN kunnen zijn.

Exogeen betekent "buiten de economie". De Covidpandemie is een voorbeeld. Endogeen betekent "binnen de economie". Een btw-verlaging is een voorbeeld.

De schokken kunnen POSITIEF of NEGATIEF zijn. Een positieve schok geeft de economie een boost, in dit voorbeeld is dit de btw-verlaging. Een negatieve schok duwt de economie in een dal, in dit voorbeeld is dit de Covidpandemie.

Tenslotte kunnen we ook spreken over VRAAGSCHOKKEN, AANBODSCHOKKEN en PRIJSSCHOKKEN.

Een economie die een boost meemaakt is te herkennen aan de conjunctuurlijn die uitstijgt boven de trendlijn: de economie beleeft een periode van HOOGCONJUNCTUUR (van punt 1 tot punt 3). Een economie die een dal meemaakt is te herkennen aan de conjunctuurlijn die onder de trendlijn zakt: de economie beleeft een periode van LAAGCONJUNCTUUR (van punt 3 tot punt 5).

Als de conjunctuurlijn en de trendlijn samenvallen dan bevindt de economie zich in een evenwicht (punten 1, 3 en 5).

Laat ons de schommeling van een conjunctuurlijn eens van nabij bekijken: er zijn vier CONJUNCTUURFASEN in een CONJUNCTUURCYCLUS.

Een eerste fase is EXPANSIE (van punt 1 tot punt 2). Door een positieve conjunctuurschok stijgt de conjunctuurlijn uit boven de trendlijn. De economie krijgt een boost en bevindt zich in een hoogconjunctuur. Dit doet de werkloosheid dalen, maar de inflatie toenemen.

Een stijgende inflatie is geen goede zaak voor de economie. De economie kan oververhit geraken en daarom zullen politieke overheden (regeringen) en monetaire overheden (centrale banken) de economische oververhitting proberen tegen te gaan. Regeringen kunnen de belastingen verhogen, centrale banken kunnen de rente verhogen.

Als de conjunctuurlijn terug begint te zakken, spreken we over een RECESSIE (van punt 2 naar punt 3). De economie bevindt zich nog steeds in een hoogconjunctuur, maar het groeitempo neemt af. En dus ook de inflatie en de jobgroei.

Hoe dichterbij de conjunctuurlijn bij de trendlijn zit, hoe beter. De economie groeit dan stabiel.

Stel dat de conjunctuurlijn verder wegzakt en onder de trendlijn duikt, dan zitten we in een DEPRESSIE (van punt 3 naar punt 4). De economie gaat in een dal en bevindt zich in een laagconjunctuur. Dit doet de werkloosheid stijgen, maar de inflatie dalen. Een dalende inflatie is geen goede zaak voor de economie. De economie kan in een deflatie terechtkomen en daarom zullen politieke overheden (regeringen) en monetaire overheden (centrale banken) de economische onderkoeling proberen tegen te gaan. Regeringen kunnen de belastingen verlagen, centrale banken kunnen de rente verlagen.

Als de conjunctuurlijn terug begint te stijgen, spreken we over een HERSTEL (van punt 4 naar punt 5). De economie bevindt zich nog steeds in een laagconjunctuur, maar het groeitempo neemt toe. En dus ook de inflatie en de jobgroei.

Hoe dichterbij de conjunctuurlijn bij de trendlijn zit, hoe beter. De economie groeit dan stabiel.

De bovenvermelde conjunctuurfases zullen zich in de tijd steeds herhalen. Daarom spreken we over een "cyclus".

Opmerking 1: punt 2 noemen we een “hoogtepunt” en punt 4 een “dal” of “dip”.

Opmerking 2: soms kunnen 2 dips na elkaar optreden:

Dat noemen we dan een “double-dip”.